

การวิจัยพัฒนาสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
กับเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์:
มิติใหม่ในทศวรรษหน้า

บทวิเคราะห์เผยแพร่
ฝ่ายวิเคราะห์เทคโนโลยีป้องกันประเทศ
สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)

การวิจัยพัฒนาสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกับเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์: มิติใหม่ในทศวรรษหน้า

สถานะทางเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมของประเทศไทย

ประเทศไทยมีเศรษฐกิจแบบผสม ที่รายได้หลักจะมาจากภาคอุตสาหกรรม การส่งออกสินค้า การท่องเที่ยว การบริการ เกษตรกรรม และทรัพยากรธรรมชาติ โดยในระหว่างปี พ.ศ.2528-2539 ประเทศไทยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงที่สุดในโลก ประมาณ 9.4% ต่อปี อย่างไรก็ตาม การเติบโตดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาท ในปี พ.ศ.2540 เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในเอเชีย หลังจากที่เศรษฐกิจไทยหดตัวลง ทำให้รัฐบาลในสมัยนั้นต้องประกาศลอยตัวค่าเงินบาท ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงมากที่สุดที่ 56 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เศรษฐกิจไทยเริ่มฟื้นตัวอีกครั้งในปี พ.ศ.2542 แต่ในระหว่างปี พ.ศ.2548-2550 เป็นต้นมาประเทศไทยยังคงเผชิญวิกฤตการณ์การเมืองภายใน รวมถึงวิกฤตการณ์การเงินทั่วโลก ที่ยังคงเป็นอุปสรรคขัดขวางการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในหลายครั้ง แม้ภาพรวมเศรษฐกิจในทิศทางที่ดีขึ้น ดังที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รายงานตัวเลขการขยายตัวของเศรษฐกิจ ปี พ.ศ.2553 ที่สูงถึงประมาณร้อยละ 8 จากภาคการส่งออกสินค้าและบริการ โดยในส่วนของอุปสงค์ในประเทศนั้นสามารถฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องทั้งนี้เมื่อประกอบกับพื้นฐานเศรษฐกิจที่เข้มแข็งและมีปัจจัยสนับสนุนจากการจ้างงาน และรายได้เกษตรกรที่อยู่ในระดับสูง รวมทั้งการดำเนินนโยบายการคลังและการเงินที่ยังคงผ่อนคลายจะเป็นแรงส่งให้เศรษฐกิจในปี 2554 จะยังคงขยายตัวได้ต่อไปอีก

โครงสร้างระบบเศรษฐกิจของไทยที่ประกอบไปด้วยภาคส่วนต่างๆ นับได้ว่า ภาคอุตสาหกรรมไทยมีสัดส่วนที่สูงที่สุด คืออยู่ประมาณ 40% ของ GDP ซึ่งการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมนี้เป็นไปตามนโยบายของประเทศไทยตั้งแต่อดีตที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากแนวทางการลงทุนของรัฐตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 ซึ่งเป็นการวางโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการเริ่มสร้างอุตสาหกรรมของประเทศจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน ก็ยังคงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม แต่มุ่งที่จะกำหนดทิศทางการลงทุนให้เกิดการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้การผลิตในภาคอุตสาหกรรมมีขีดความสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

ในปัจจุบันนับได้ว่ามีองค์ประกอบที่ทำนายต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมไทยจำนวนมาก ตั้งแต่กระแสการเปิดเสรีในยุคโลกาภิวัตน์ กระแสการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่รวดเร็ว และแนวโน้ม

อุปทานที่มากกว่า อุปสงค์สินค้า เป็นต้น มาตราการการสนับสนุนและกระตุ้นภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ในหลายแขนงได้ถูกนำมาใช้เพื่อรองรับสิ่งท้าทายเหล่านั้น และเพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมไทย มีขีดความสามารถในการผลิต ส่งออก ตลอดจนสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ ทัดเทียมนานาประเทศ เช่น มีการส่งเสริมการนำเข้าวัตถุดิบในอุตสาหกรรมยานยนต์ด้วยการลดภาษีอากรขาเข้าเหล็กมาตรฐานสูง เป็นการชั่วคราว ในขณะที่เดียวกันก็สนับสนุนให้อุตสาหกรรมไทยมีขีดความสามารถในการผลิตเหล็กคุณภาพสูง เพื่อลดการนำเข้าในอนาคต เป็นต้น

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทย (Defence Industry)

จากการที่ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการสนับสนุนและกระตุ้นภาคอุตสาหกรรมดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ทว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กลับกลายเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ปรากฏชื่อในระบบอุตสาหกรรมของประเทศไทย ในขณะที่หลายๆ ประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เช่น กลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศชั้นนำ หรือ “First Tier” ซึ่งเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสมบูรณ์แบบและครบวงจร สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุด เช่น สหรัฐอเมริกา, รัสเซีย, จีน, และกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก ส่วนกลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในชั้นที่ 2 หรือ “Second Tier” ที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร แต่ยังไม่สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุดด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจหรือการเมือง ตัวอย่างประเทศในกลุ่มนี้ได้แก่ประเทศเกาหลีใต้, อินเดีย, บราซิล, อาร์เจนตินา, อิสราเอล, ออสเตรเลีย, สิงคโปร์, แคนาดา และแอฟริกาใต้ โดยภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของทั้งสองกลุ่มนี้ มีขนาดใหญ่สามารถนำรายได้เข้าประเทศอย่างมหาศาล นอกจากนี้ยังสร้างความมั่นคงในลักษณะของการพึ่งพาตนเองได้อีกด้วย

สำหรับประเทศไทย จัดอยู่ในกลุ่มที่ 3 หรือ “Third Tier” ซึ่งมีขีดความสามารถเพียงเพื่อการซ่อมบำรุง และสร้างอาวุธยุทโธปกรณ์บางประเภทสนับสนุนให้แก่กองทัพเท่านั้น โดยอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยจะประกอบด้วยโรงงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมและอุตสาหกรรมที่เป็นของภาคเอกชน ในส่วนของกระทรวงกลาโหมมีโรงงานในสังกัดทั้งสิ้น 48 โรงงาน สังกัดกองทัพบก 21 โรงงาน,

กองทัพเรือ 7 โรงงาน, กองทัพอากาศ 12 โรงงาน, กองบัญชาการกองทัพไทย 1 โรงงาน และสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม 7 โรงงาน สำหรับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาคเอกชนมีจำนวนประมาณ 60 บริษัท ส่วนมากเป็นบริษัทที่รับซ่อมแซม ปรับปรุง หรือผลิตยุทธโปกรณ์ทางทหารบางประเภท เช่น วัตถุระเบิด, เชื้อปะทุ, กระสุนปืน, รถยนต์นั่งกันกระสุน, ยานพาหนะช่วยรบ, เสื้อเกราะป้องกันกระสุน, แอมโมเนียมไนเตรต ไนโตรเซลลูโลสรวมถึงอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ ซึ่งบริษัทเหล่านี้ส่วนมากยังไม่มียุทธภัณฑ์ที่จะส่งออกผลิตภัณฑ์ที่สามารถแข่งขันในตลาดสากลได้

หากจะย้อนไปในอดีต นับตั้งแต่สมัยยุคราชกาลที่ 5 เป็นต้นมา กองทัพไทยเป็นกองทัพที่มีความเข้มแข็งเป็นลำดับต้นๆของเอเชีย ซึ่งในสมัยนั้น ประเทศไทยตระหนักในคุณค่าของการพัฒนาขีดความสามารถด้านยุทธโปกรณ์เป็นอย่างมาก โดยพยายามที่จะลดการพึ่งพาจากต่างชาติ ซึ่งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นนโยบายที่รัฐบาลในสมัยนั้นกำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของชาติ แต่ด้วยสถานะแวดล้อมที่มีแรงบีบคั้นทั้งจากภัยคุกคามของคอมมิวนิสต์และอิทธิพลจากประเทศมหาอำนาจทำให้ผู้นำทางการเมืองและกองทัพในยุคสมัยนั้นต้องปรับเปลี่ยนนโยบายเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทัพด้วยการจัดหาและรับความช่วยเหลือยุทธโปกรณ์จากต่างประเทศที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเกิดการชะงักงัน ในขณะที่อีกหลายๆประเทศในภูมิภาคยังคงให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ผลกระทบจากการที่ประเทศไทยต้องพึ่งพายุทธโปกรณ์จากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ เมื่อเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 รัฐบาลจึงจำเป็นต้องปรับลดงบประมาณกองทัพในส่วนนี้ ทำให้การจัดหายุทธโปกรณ์เสริมสร้างกำลังรบของกองทัพขาดความต่อเนื่องเป็นเวลาเกือบ 10 ปี จนในช่วงหลังจากปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นช่วงที่ภาวะทางเศรษฐกิจดีขึ้น กองทัพเริ่มได้งบประมาณเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ จึงเป็นโอกาสที่กองทัพจะเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เข้มแข็งอีกครั้ง เพื่อชดเชยกับช่วง 10 ปีที่สูญไป อย่างไรก็ตามการจัดหาดังกล่าวก็มีท่าทีที่จะเป็นการจัดหาจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่เช่นเดิม แต่ถ้าประเทศไทยมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เข้มแข็งแล้ว รัฐบาลก็จะสามารถใช้การจัดซื้อยุทธโปกรณ์จากอุตสาหกรรมภายในของประเทศในการกระตุ้นเศรษฐกิจและทำให้กองทัพยังคงได้รับงบประมาณพัฒนาอำนาจกำลังรบอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจของชาติ เพราะงบประมาณดังกล่าวยังคงหมุนเวียนอยู่ในประเทศ

อย่างไรก็ดี ปัจจัยที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งของการสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือการให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาในด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ อันเปรียบเสมือนองค์ความรู้ที่จะใช้เป็นจุดกำเนิดของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งหากพิจารณาภาพรวมด้านงานวิจัยของประเทศไทย จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในด้านอื่นๆที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับทหารหรืออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพราะจากข้อมูลของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย หรือ สกว. พบว่า จากงานวิจัยในส่วนที่รับผิดชอบจำนวน 7,385 โครงการแต่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพียง 4 โครงการหรือร้อยละ 0.05

ของจำนวนงานวิจัยทั้งหมด ในขณะที่กระทรวงกลาโหมก็มีงบประมาณสำหรับการวิจัยในระดับที่ต่ำมาก คือน้อยกว่าร้อยละ 0.1 ของงบประมาณกระทรวงกลาโหม แต่ประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีงบประมาณในส่วนนี้อยู่ที่ประมาณร้อยละ 2 หรือมากกว่า เช่นประเทศสิงคโปร์ และเกาหลีใต้ ได้รับงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาทางทหารประมาณร้อยละ 4.0 และ 4.5 ของงบประมาณกระทรวงกลาโหมตามลำดับ ซึ่งสิ่งนี้เป็นอุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

ในภาพรวมอาจกล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบันยังอยู่ในระยะเริ่มต้น อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่เป็นโอกาสและมีศักยภาพที่จะสร้างและพัฒนาให้ตอบสนองตรงตามความต้องการด้านยุทธโปกรณ์ของกองทัพ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งหลายประเทศในโลก รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศอย่างเช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ ก็ได้พัฒนาอุตสาหกรรมด้านนี้มาจริงจัง เพราะนอกจากจะนำรายได้เข้าสู่ประเทศ และสร้างงานให้แก่ประชาชนเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมประเภทอื่นแล้ว ยังเป็นการสร้างความมั่นคงในด้านการทหารของชาติอีกด้วย

ความสำคัญและความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

จากการที่ประเทศไทยยังคงเผชิญความขัดแย้ง ทำให้มีความจำเป็นต้องมียุทธโปกรณ์ที่พร้อม เนื่องจากสถานะแวดล้อมทางความมั่นคงมีแนวโน้มเผชิญภัยคุกคามที่เป็นภัยแบบดั้งเดิมที่ไม่ใช่ภัยคุกคามทางทหาร หรือ Nontraditional/Nonmilitary threat มากขึ้น แต่ก็ไม่สามารถละเลยภัยคุกคามทางทหารหรือ Traditional/Military threat ได้เนื่องจากปัญหาความขัดแย้งในด้านต่างๆ เช่น ความขัดแย้งเกี่ยวกับเขตแดน การแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งการเสริมสร้างขีดความสามารถทางทหารในภูมิภาคอาเซียน ดูเหมือนจะกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันกันในการจัดหาอาวุธและการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ตลอดจนการเข้ามาของมหาอำนาจชั่วคราวๆ เช่น จีน สหรัฐฯ รัสเซียและ อินเดีย ยิ่งทำให้เกิดความซับซ้อนของปัญหามากขึ้นประเทศไทยได้นำนโยบายการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ยึดหลักในการใช้การทูตมากกว่าการใช้กำลังทหารเข้าแก้ปัญหา แต่เหตุการณ์หลายๆ ครั้งเราก็ไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงการใช้กำลังทางทหารได้ ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วก็เป็นเครื่องยืนยันว่าประเทศไทยมีความจำเป็นที่ต้องเสริมสร้างให้กองทัพมีความพร้อมและเข้มแข็งอยู่ตลอดเวลา แต่ก็เชื่อว่าเราจะต้องมีการเสริมสร้างกองทัพมากขึ้นไป เพราะจะต้องดูถึงความสอดคล้องกับสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงในภูมิภาคและกับประเทศเพื่อนบ้านด้วย ถ้าพัฒนามากเกินไปก็เกิดปัญหาการแข่งขันด้านอาวุธ เพราะการพัฒนาเสริมสร้างยุทธโปกรณ์ต้องมีการดำเนินการอย่างเหมาะสมมีนโยบายที่ชัดเจน เช่นเดียวกับการจัดสรรงบประมาณที่ต่อค่านึงถึงความเหมาะสมโดยควรให้ความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอันดับแรก

โดยปกติแล้วปัญหาความไม่สามัคคีกันไปด้วยกันได้ระหว่างการพัฒนาความมั่นคงกับเศรษฐกิจและสังคมจะเกิดขึ้นอย่างรุนแรงมากใน

ประเทศที่ต้องพึ่งพาการจัดหาวัตถุดิบจากต่างประเทศ อย่างเช่น ประเทศไทยเนื่องจากไม่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตนเองดังนั้นประเทศต่างๆที่พัฒนาแล้วจะมองเห็นแนวทางในการที่จะออกจากภาวะจนมุมดังกล่าวด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน บางประเทศเพิกเฉยต่อความมั่นคงไปเลย โดยไม่ให้ความสำคัญต่อการสร้างและพัฒนากำลังทหารมากนักเช่น ประเทศสวีเดนหรือ แลนด์ หรือ นิวซีแลนด์ แต่ประเทศส่วนใหญ่ในปัจจุบันยังคงเลือกที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนา กำลังทางทหาร แต่มีวิธีเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการดำเนินนโยบายในลักษณะการสร้างกองทัพเพื่อความมั่นคงแบบพึ่งพาตนเองจากการสร้าง และส่งเสริมการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ด้วยตนเองและจำหน่ายให้แก่ต่างประเทศด้วย การดำเนินการเช่นนี้นอกจากจะได้หลักประกันความมั่นคงที่ไม่ต้องไปพึ่งพาผู้อื่นแล้ว ยังเป็นการสนับสนุนการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมในประเทศ พัฒนาระบบเศรษฐกิจและนำไปสู่การสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในประเทศ และถ้าสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จนถึงขั้นส่งออกไปสู่ประเทศอื่นๆได้ด้วย ยิ่งจะทำให้เกิดเม็ดเงินเข้าสู่ภาคเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มขึ้นไปด้วยดังนั้นการมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะเป็นกลไกในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจหรือที่เรียกว่า Economic Multiplier ในขณะที่เพิ่มความมั่นคงให้แก่ประเทศด้วย อย่างไรก็ตามการที่จะสร้างวงรอบการสร้างและพัฒนาความมั่นคงแบบพึ่งพาตนเอง (Self-reliance) จำเป็นต้องอาศัยพลังขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วน ภายใต้นโยบายของรัฐบาลที่ชัดเจนและต่อเนื่องที่ต้องอาศัยการลงทุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศพัฒนาโครงสร้างการผลิต และการตลาด ซึ่งต้องใช้งบประมาณที่สูงและใช้ระยะเวลาในการพัฒนาที่ยาวนาน ในระยะเริ่มแรกจะต้องได้รับการส่งเสริมหรือการลงทุนเริ่มต้นจากภาครัฐเท่านั้น ถึงจะทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และสามารถทำให้เกิดความมั่นคงที่พึ่งพาตนเองได้

การสร้างระบบอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแบบพึ่งพาตนเอง (Self-reliance in Defence Industry)

จากความจำเป็นด้านความมั่นคงแบบพึ่งพาตนเอง (Security Self Reliance) นั้น ในแต่ละประเทศก็มี ลักษณะการกำหนดนโยบายที่แตกต่างกันทั้งนี้การพึ่งพาตนเองของประเทศต่างๆนั้นจะสามารถแบ่งออกได้เป็นสามองค์ประกอบ (Pillars of Self Reliance) คือ การมีความเป็นอิสระ (Independence) การมีความร่วมมือในภูมิภาค (Regional Cooperation) และการมีความช่วยเหลือจากต่างประเทศ (External Assistance) ตัวอย่างประเทศ อินเดีย อิสราเอล บราซิล สาธารณะเกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์ รัฐบาลของประเทศเหล่านี้ต่างให้การสนับสนุนการสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และอุตสาหกรรมอาวุธเพื่อการส่งออกสู่ตลาดโลกอย่างชัดเจนแต่ก็มีลักษณะการดำเนินการและผลสำเร็จต่างกัน ตัวอย่างปัญหาการดำเนินโครงการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ผิดพลาด ได้แก่โครงการการสร้างเครื่องบินรุ่น Marut Mk.1 ในปี ค.ศ. 1975 ที่ประเทศอินเดียต้องใช้งบประมาณมากกว่า 8 เท่าจากแผนการเดิมที่วางไว้สำหรับเครื่องบินขับไล่ทิ้งระเบิด แบบ HF24 Marut ซึ่งเริ่มตั้งแต่ศตวรรษที่ 1960 เพราะนักวิจัยเลือกทิศทางการพัฒนาแบบเครื่องยนต์ได้ไม่ถูกต้อง โดยโครงการนี้อยู่

ภายใต้การมีนโยบายพึ่งพาตนเองอย่างสมบูรณ์ (Self Reliance) ของรัฐบาลอินเดียที่ต้องการเริ่มโครงการในลักษณะที่เป็นการดำเนินการโดยบุคลากรและทรัพยากรในประเทศทั้งหมด (Indigenization Program) ตั้งแต่การออกแบบจนสร้างเครื่องบินรุ่นนี้

การที่จะบรรลุเป้าหมายความมั่นคงแบบพึ่งพาตนเองให้ไม่สูญเสียสมดุลกับมิติด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้น ภาครัฐควรคำนึงถึงการทำให้ประเทศของตนเองสามารถพึ่งพาตนเองให้ได้ ขณะเดียวกันก็ต้องสร้างผลประโยชน์ที่เกิดจากการพึ่งพาตนเองคือมูลค่าเพิ่มในประเทศ (Domestic Value Added) ดังตัวอย่างวิธีการที่ประเทศบราซิลประสบความสำเร็จในนโยบายพึ่งพาตนเองแบบอ่อนตัว คือการเปิดกว้างให้มีการลงทุนของบริษัทข้ามชาติร่วมกับบริษัทในประเทศ ซึ่งนับเป็นการนำเข้าเทคโนโลยี แต่รัฐบาลส่งเสริมด้วยการมีนโยบายไม่จำกัดการส่งออก เช่นการอนุญาตให้บริษัท Embraer ขายเครื่องบินให้แก่ประเทศต่างๆในอเมริกาใต้ด้วยกัน และการขายรถหุ้มเกราะไปยังประเทศแถบอาหรับของบริษัท Engesa วิธีการนี้มีข้อเสียคือจะทำให้การพึ่งพาตนเองถดถอยเมื่อพิจารณาถึงนโยบายในการพึ่งพาตนเองทั้งแบบอินเดียและบราซิลตามข้างต้น จะเห็นได้ว่ารัฐบาลที่จะดำเนินนโยบายพึ่งพาตนเองด้านการป้องกันประเทศควรหาจุดพอดีในสองส่วนระหว่างระดับการพึ่งพาต่างชาติกับการผลิตเองจากสภาพและสถานะของประเทศ ทั้งนี้แนวทางหนึ่งที่ต้องพิจารณาคือการร่วมมือกันระหว่างประเทศต่างๆในการสร้างและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ (Defence Industry Cooperation) ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดสมาคมความมั่นคง (Security Community) ของกลุ่มประเทศอาเซียน

เมื่อพิจารณาที่นโยบายของรัฐบาลประเทศต่างๆ ที่ได้ประสบความสำเร็จในการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศเพื่อการพึ่งพาตนเองและการส่งเสริมและผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถส่งออกไปสู่ตลาดสากลเพื่อนำรายได้เข้าสู่ประเทศแล้ว จะพบว่าประเทศเหล่านี้มีการจัดหาอาวุธในลักษณะรวมการ มีการพัฒนาและสร้างเทคโนโลยีด้วยตนเอง และพัฒนาโครงสร้างอุตสาหกรรมเพื่อผลิตยุทโธปกรณ์ตามความต้องการของเหล่าทัพ รวมถึงส่งเสริมให้สามารถแข่งขันในตลาดสากลได้เช่น สวีเดน สิงคโปร์ จีน สาธารณะเกาหลี ซึ่งนับเป็นตัวอย่างที่ดี หรือ Best practice ทั้งนี้ในทุกประเทศเหล่านี้จะมีการขับเคลื่อนจากนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่องจากรัฐบาลรวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอ โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายการถ่ายเทเทคโนโลยีผ่านระบบการชดเชยเพื่อความเสมอภาค หรือ Defence Offset Policy มีการกำหนดประเภทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่จะให้การสนับสนุน รวมถึงการกำหนดทิศทางของนวัตกรรม และเทคโนโลยีของประเทศที่จะนำไปสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมจะมีองค์กรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการจัดตั้งองค์กร Defense Advanced Research Projects Agency หรือ DARPA ขึ้นมาในช่วงปี.ศ.1958 โดยมีพันธกิจหลักคือ การส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศเพื่อให้มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีบทบาทในการพัฒนานวัตกรรมที่ได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ครั้งสำคัญได้แก่การคิดค้นระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีคุณประโยชน์ต่อการทหารและ

ประชาชนโดยทั่วไป

อีกหนึ่งตัวอย่างของประเทศในเอเชียที่มีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศคือสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งได้จัดตั้งองค์การบริหารการจัดหายุทธโปกรณ์ทางทหาร Defense Acquisition Program Administration หรือ DAPA ทำหน้าที่บริหารจัดการและควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีป้องกันประเทศอย่างครบวงจร ภายใต้การกำกับของกระทรวงกลาโหม โดยได้ดำเนินการแบบคู่ขนานกับแผนนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการกับทุกภาคส่วน อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งเศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ

การดำเนินการขององค์การ DAPA นั้นจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการจัดหา และพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศโดยรวม โดยมีหน้าที่หลักคือ การวางแผนและประสานความร่วมมือในการจัดซื้อ ปรับปรุง บริหารและสนับสนุนโครงการจัดหาอาวุธยุทธโปกรณ์ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการสร้างความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ในการผลักดันสินค้าด้านยุทธภัณฑ์ไปสู่การส่งออก หากเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ทางทหาร ก็จะมอบหมายโครงการให้กับสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเป็นผู้รับผิดชอบโดย DAPA จะทำการบริหารจัดการและควบคุมอย่างใกล้ชิด

ที่ผ่านมาในอดีตการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศของสาธารณรัฐเกาหลีสามารถนำไปสู่การผลิตภาคอุตสาหกรรมและการพึ่งพาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบได้นั้น เกิดจากการดำเนินการในภาพรวมที่แบ่งออกเป็นช่วงๆ ตามระดับของการพัฒนาองค์ความรู้ ขีดความสามารถของแรงงานและศักยภาพในการผลิตของภาคอุตสาหกรรม การวิจัยที่จะพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการนำเข้ายุทธโปกรณ์จากต่างประเทศเพื่อให้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นในการรักษาความมั่นคงของประเทศซึ่งนับเป็นยุคที่ 1 ที่มีการนำเข้ารถถังและปืนใหญ่อัตโนมัติจากสหรัฐอเมริกาในช่วง ค.ศ. 1960-1970 ส่วนในยุคที่ 2 นั้นจะเป็นยุคที่องค์กรภาครัฐและเอกชนสามารถทำการซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์ที่ได้มาจากการนำเข้าในยุคที่ 1 หรือ ฟื้นฟูสภาพหรือต่อ ยอดขึ้นพื้นฐานในยุคที่ 3 จะเป็นยุคที่ประเทศมีภาคอุตสาหกรรมและแรงงานที่มีขีดความสามารถในการทำารประกอบยุทธโปกรณ์ขึ้นในประเทศภายใต้สิทธิบัตรการประกอบที่ได้รับจากประเทศผู้ผลิต ซึ่งในยุคนี้อาจจะมีการใช้ชิ้นส่วนที่มีการนำเข้าจากประเทศผู้ผลิต และอาจจะมีการผลิตชิ้นส่วนพื้นฐานขึ้นเองในประเทศได้บางส่วน

เมื่อองค์ความรู้ ทักษะและความชำนาญ และโครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นในยุคที่ 1, 2 และ 3 เพียงพอต่อการผลิตยุทธโปกรณ์พื้นฐานได้ภายใต้สิทธิการผลิตจะเป็นการเข้าสู่ยุคที่ 4 โดยในช่วง ค.ศ.1970 สาธารณรัฐเกาหลี มีความต้องการรถถังหลักเพื่อใช้ในการรักษาความมั่นคงของประเทศ จึงได้จัดซื้อจากมิตรประเทศ แต่ด้วยข้อจำกัดทำให้ไม่สามารถได้มาซึ่งยุทธโปกรณ์ดังกล่าวได้ ทำให้รัฐบาลได้ริเริ่มนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อให้ประเทศสามารถพึ่งพาตนเองได้ในยามที่จำเป็น ซึ่งสาธารณรัฐเกาหลีได้วิจัยและพัฒนาต้นแบบรถถังหลักในปี ค.ศ.1983 และได้นำผลการวิจัยไปสู่สายการผลิต

ในปี ค.ศ.1985 รวมไปถึงการผลิตปืนใหญ่อัตโนมัติที่ได้รับการออกแบบและผลิตโดยสาธารณรัฐเกาหลีเองทั้งหมดในปี ค.ศ.1989 ซึ่งนับได้ว่าสาธารณรัฐเกาหลีเข้าสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศยุคที่ 4 อย่างสมบูรณ์ และในยุคที่ 5 ซึ่งเป็นยุคที่ประเทศสามารถผลิตยุทธโปกรณ์หลักให้ตรงต่อความต้องการของเหล่าทัพ ในปี ค.ศ.1990 มีการนำผลงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศถ่ายทอดไปสู่ภาคอุตสาหกรรมให้สามารถตอบสนองความต้องการของเหล่าทัพ โดยสามารถผลิต อาวุธ วัตถุระเบิด ระบบสื่อสาร ยานพาหนะ เครื่องแบบ และอื่นๆที่เกี่ยวข้องในเชิงทหาร ได้ถึงร้อยละ 75 ของความต้องการของกองทัพ และในปี ค.ศ.2008 มูลค่าของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ตอบสนองกองทัพมีมูลค่า หกพันห้าร้อยล้านเหรียญสหรัฐ โดยรัฐบาลมีแผนผลักดันอุตสาหกรรมนี้ให้มีมูลค่าถึงหนึ่งหมื่นล้านเหรียญสหรัฐ ในปี ค.ศ.2020 สำหรับยุคที่ 6 สาธารณรัฐเกาหลีได้มีเป้าหมายในการผลิตยุทธโปกรณ์ให้มีสมรรถนะที่ใกล้เคียงหรือเทียบเท่ากับมาตรฐานทางทหารของประเทศชั้นนำของโลก ด้วยต้นทุนการผลิตที่เหมาะสมตามหลักเศรษฐศาสตร์

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของสาธารณรัฐเกาหลีเริ่มทำการส่งออกอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในปี ค.ศ.2004 โดยในปี ค.ศ.2007 สาธารณรัฐเกาหลีมีตลาดอยู่ใน 47 ประเทศ และเพิ่มขึ้นเป็น 74 ประเทศ ในปี ค.ศ.2009 โดยมีมูลค่าส่งออกที่ 253 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี ค.ศ.2008 และภายในปี ค.ศ.2020 รัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีตั้งเป้าที่จะยกระดับภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยมุ่งเพิ่มมูลค่าการส่งออกอาวุธยุทธโปกรณ์ให้ได้ถึง 4 พันล้านเหรียญสหรัฐ พร้อมเพิ่มจำนวนพนักงานในภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวอีกสองเท่า เพิ่มเป็น 50,000 ตำแหน่ง และจากข้อมูลของ Stockholm International Peace Research Institute ได้จัดอันดับประเทศที่มีการส่งออกยุทธภัณฑ์มากที่สุดคือสหรัฐอเมริกา โดยเกาหลีได้ถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 15 ซึ่งคาดว่าหลังจากได้มีการดำเนินนโยบายผลักดันจะส่งผลให้อัตราของตัวเลขการส่งออกมีเกณฑ์ปรับตัวสูงขึ้น

สิ่งที่ยืนยันความสำคัญว่าเพราะเหตุใดนั้นหลายประเทศส่งเสริมให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศคือประโยชน์ที่ได้ต่อเศรษฐกิจ จากรายงานการศึกษาหลายฉบับสรุปตรงกันว่า การเพิ่มงบประมาณป้องกันประเทศจะมีส่วนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจแบบทวีคูณ หรือ Defence Spending Multipliers ได้อย่างมาก เช่นการศึกษาของ Nigel Wilkins (University of Technology, Australia) สืบจาก 85 ประเทศตัวอย่างพบว่า การเพิ่มงบประมาณป้องกันประเทศจะส่งผลต่อ GDP ในเชิงบวกอย่างเห็นได้ชัดโดยเฉพาะประเทศแคนาดา เมื่อเพิ่มงบประมาณป้องกันประเทศ 1% จะส่งผลเชิงบวกต่อ GDP ถึง 0.47% แต่หากประเทศที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้เข้มแข็งแล้วก็จะสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้อย่างมหาศาล ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความเข้มแข็งแล้วการใช้จ่ายในการจัดหายุทธโปกรณ์มากเท่าไรก็ยิ่งสร้างมูลค่าทวีคูณให้แก่ระบบเศรษฐกิจมากขึ้นตามไปด้วย เมื่ออ้างอิงจากรายงานของ Canadian Association of Defence and Security Industries (CADSI) : Ron Kane)

ทิศทางการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

แนวทางในการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจกับการเสริมสร้างความมั่นคงนั้นต้องยอมรับว่า การเสริมสร้างความมั่นคงด้วยการสร้างกำลังรบที่เข้มแข็งมีความจำเป็น แต่ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความมั่นคงกับการพัฒนาเศรษฐกิจมักจะสวนทางกัน การจัดหาอาวุธมากก็จะเหลืองบประมาณไปพัฒนาเศรษฐกิจสังคมน้อยลง วิธีแก้ปัญหามี 2 แนวทางหลักคือ การจัดหายุทโธปกรณ์ลดลงซึ่งมีผลเสียมากกว่าผลดีต่อหลักประกันด้านความมั่นคง อีกวิธีคือการสร้างยุทโธปกรณ์ด้วยอุตสาหกรรมของประเทศซึ่งจะช่วยกระตุ้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการจะผลิตยุทโธปกรณ์ได้ จำเป็นต้องมีการวิจัยเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแบบพึ่งพาตนเอง ซึ่งสอดคล้องตามหลักการเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Prof. Richard Florida) (Creative Economy) ที่ประกอบด้วย 3Ts Model (Talent, Tolerance, Technology) ซึ่งมีตัวอย่างที่ประเทศจีนได้นำหลักการนี้มาประยุกต์ใช้ในการวางระบบโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศแล้ว อีกทั้งปัจจุบันประเทศไทยเริ่มนำมาประยุกต์ใช้แล้วโดยกระทรวงกลาโหมที่พยายามในการพึ่งพาตนเอง โดยการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ สทป. และศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร หรือ คอพท. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่จะขับเคลื่อนการวิจัยพัฒนาด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมทั้งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ แม้ว่าการดำเนินงาน อาจมีอุปสรรคและข้อจำกัดในด้านต่างๆอยู่บ้าง แต่จากการพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพอยู่ได้ในหลายทศวรรษหน้านั้นจำเป็นต้องพัฒนาจากระดับต่ำสุด คือ เศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยปัจจัยการผลิต หรือ Factor-driven Economy หมายถึงการใช้การผลิตด้วยต้นทุนต่ำเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเข้าสู่ระดับความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นเป็นลำดับคือ เศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ หรือ Efficiency-driven Economy และเข้าสู่ระดับสูงสุดคือเศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม หรือ Innovation-driven โดยผลของการพัฒนานั้นจะช่วยให้เกิดการส่งเสริมการขับเคลื่อนสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะเป็นการวางพื้นฐานที่สอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ และเป็นการสร้างนวัตกรรมขั้นสูงที่ส่งผลดีต่อทั้งระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ

ข้อเสนอเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านนโยบายจากภาครัฐ

จากความสำเร็จและประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศดังที่ได้กล่าวแล้ว เชื่อแน่ว่า หากมีความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนที่จริงจัง โดยมีรัฐบาลให้การสนับสนุนในระดับนโยบายด้วย ก็จะทำให้ประเทศไทยสามารถนำอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไปสู่ตลาดระดับสากลได้อย่างแน่นอน ในเบื้องต้น การที่จะขับเคลื่อนให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศประสบความสำเร็จได้จะต้องเป็นภาระหน้าที่ของรัฐบาล และกระทรวงกลาโหมที่จะต้องสร้างหลักประกันว่าเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าวและจะผลักดันให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีศักยภาพแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้ โดยควรมีแนวทาง การดำเนินการต่างๆดังนี้

รัฐบาลต้องกำหนดนโยบายที่ชัดเจนว่าประเทศไทยจะ

มุ่งสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เป็นของคนไทยอย่างแท้จริงด้านใดบ้าง และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในเบื้องต้น โดยพิจารณาจากความต้องการ และแนวโน้มของเทคโนโลยีของกองทัพและตลาดต่างประเทศ รวมถึงพื้นฐานและศักยภาพของอุตสาหกรรมและนักวิจัยของไทย ซึ่งปัจจุบันอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีพื้นฐาน มีเทคโนโลยีรองรับและมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาได้ เช่น อุตสาหกรรมการต่อเรือ อุตสาหกรรมจรวด อุตสาหกรรมยานยนต์รบ อุตสาหกรรมเครื่องมือสื่อสาร อุตสาหกรรมอาวุธปืนและกระสุน และอุตสาหกรรมดาวเทียม

กระทรวงกลาโหมควรจะเป็นศึกษารูปแบบแนวทางในการดำเนินการแบบครบวงจร แล้วนำเสนอต่อรัฐบาลเพื่อที่จะนำไปกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติในภาพรวม ซึ่งจะได้ไม่เพียงมุ่งแต่การผลิตในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเท่านั้น แต่จะรวมถึงตั้งแต่ต้นน้ำคือความต้องการของกองทัพ การวิจัยพัฒนา การสร้างต้นแบบ การทดสอบทดลอง การผลิต ไปจนถึงการนำไปใช้ และการนำไปสู่ตลาดสากล

รัฐบาลควรสนับสนุนการวิจัยที่เป็นนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สามารถนำไปสู่การผลิตในภาคอุตสาหกรรมของคนไทยทั้งภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ หมายถึงการลงทุนการวิจัยเทคโนโลยีจะมุ่งให้เกิดประโยชน์ทั้งสองทาง คือใช้ได้สำหรับกองทัพและพลเรือนหรือที่เรียกว่า Dual Use Technology อีกทั้งจะส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีไปใช้และจำหน่ายสู่ตลาดระดับสากล ซึ่งจะประกอบด้วยสนับสนุนการฝึกอบรม พัฒนาบุคลากร และสร้างเครือข่ายเพื่อประสานความร่วมมือทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสถานศึกษาต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ โดยมุ่งหมายให้เป็นไปตามนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy หรือ Innovation-based Economy)

รัฐบาลควรกำหนดนโยบายของประเทศ ในเรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านระบบการชดเชยเพื่อความเสมอภาค หรือ Defence Offsets โดยจะใช้กับการจัดหายุทโธปกรณ์ที่มีมูลค่าสูง ซึ่งจะต้องจัดตั้งหน่วยงานรวมของประเทศในการรับถ่ายทอดเทคโนโลยีและแจกจ่ายเทคโนโลยีที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ให้แก่หน่วยงานต่างๆ ซึ่งนโยบายนี้จะขยายไปสู่การจัดซื้อของกระทรวงอื่นๆ ให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดในการใช้จ่ายงบประมาณกับต่างประเทศ

ภาครัฐต้องให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ ในการสร้างและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยให้สามารถอยู่รอดและมีศักยภาพแข่งขันกับอุตสาหกรรมต่างประเทศในเบื้องต้น เช่นการเสริมสร้างทักษะ ชีตความสามารถให้อุตสาหกรรมของคนไทยให้สามารถผลิตและจำหน่ายยุทโธปกรณ์ที่มีมาตรฐานและช่วยหาตลาดทั้งในและต่างประเทศ

รัฐบาลควรสนับสนุนในการสร้างกลไก และปรับแก้ไขข้อขัดข้องในกฎ ระเบียบต่างๆ ของรัฐที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชนให้สามารถนำไปสู่ภาคการผลิต และจำหน่ายยุทโธปกรณ์ได้เป็นรูปธรรม โปร่งใสและเป็นธรรม

ประเทศไทยควรสร้างความร่วมมือกับประเทศในอาเซียน ทั้ง

ความร่วมมือในด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีโดยเฉพาะประเทศที่มีเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมทางทหารใกล้เคียงกันซึ่งจะสามารถผลักดันให้เกิดความร่วมมือกันได้ง่ายมากกว่าการร่วมมือกับประเทศที่มีความแตกต่างกันสูงๆ การร่วมมือกันในกลุ่มอาเซียนนอกจากจะสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันแล้ว ยังจะลดการแข่งขันกันเอง อีกทั้งการรวมตัวกันได้จะสร้างความเข้มแข็งให้สินค้าของกลุ่มอาเซียนสามารถแข่งขันกับกลุ่มภูมิภาคหรือประเทศมหาอำนาจทางอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอื่นๆ ได้

ประโยชน์จากการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่จะเกิดต่อผลประโยชน์ของชาติ

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดถึงสภาพและลักษณะของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่รัฐบาลเห็นว่าเป็นโอกาสและประโยชน์ต่อภาคเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ หากการดำเนินการต่างๆ บรรลุเป้าหมายแล้ว ประเทศไทยจะได้ประโยชน์จากการมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาพรวมใน 3 ประการได้แก่ ประการแรกจะเป็นการสร้างหลักประกันเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Assurance) หมายถึงการที่ประเทศมีขีดความสามารถของตนเอง (Capability) ที่จะไม่เสี่ยงจากการพึ่งพาต่างประเทศในยามคับขัน ประการที่สองจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศ (Defence Capability) จะเป็นการสร้างขีดความสามารถให้เหนือฝ่ายตรงข้ามได้ง่าย รวมทั้งยังสร้างความอ่อนตัวให้ปรับขีดความสามารถให้ร่วมกับมิตรประเทศอื่นๆ ได้ ซึ่งจะนำมาถึงการสร้างอิทธิพลเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Influence) จากการมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ก้าวหน้าย่อมสร้างความยำเกรงทางการเมืองการทหารและอุตสาหกรรม และประการสุดท้ายที่สำคัญที่สุดคือจะเป็นการสร้างผลกำไรทางเศรษฐกิจ (Wider Economic Benefits) อุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะสร้างนักวิจัยและแรงงานที่มีทักษะขั้นสูงและยังสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่สามารถส่งเข้าไปสู่ภาคการพาณิชย์และการส่งออก อีกทั้งเทคโนโลยีที่เกิดจากนวัตกรรมอาจนำไปประยุกต์กับภาคอุตสาหกรรมอื่นได้ในลักษณะ Dual Use Technology ซึ่งจะเป็นการทวีคูณมูลค่าเข้าไปสู่ภาคเศรษฐกิจและภาคสังคม

อ้างอิง

- Canadian Association of Defence and Securities Industries (CADSI), “National Governments and Their Defence Industrial Bases: A Comparative Assessment of Selected Countries”, October 2009
- The International Institute for Strategic Studies, “The Military Balance 2010”, Routledge, London
- Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, รายงานการวิจัยโครงการวิจัยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาการทหารของกระทรวงกลาโหม, (สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทหารกลาโหม:54).
- กระทรวงอุตสาหกรรม, สรุปลักษณะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมปี 2553และแนวโน้มปี 2554 , (กรุงเทพฯ:2553).
- David W. Hughes, Policy Uses of Economic Multiplier and Impact Analysis,,Choices (A publication of the American Agricultural Economics Association) ,(Second quarter :2003).
- Ron Kane, NATIONAL GOVERNMENTS AND THEIR DEFENCE INDUSTRIAL BASES:A COMPARATIVE ASSESSMENT OF SELECTED COUNTRIES, Canadian Association of Defence and Securities Industries (CADSI): October 2009.
- Panitan Wattanayagorn,Thailand, in Ravinder Pal Singh, edt. ARMS PROCUREMENT DECISION MAKING : China, India, Israel, Japan, South Korea and Thailand Vol.1, (Oxford University Press :1998).

ฝ่ายวิเคราะห์เทคโนโลยีป้องกันประเทศ
สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)
ชั้น 4 อาคารสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (แจ้งวัฒนะ)
47/433 หมู่ 3 ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
โทรศัพท์ : 0-2980-6688 ต่อ 608
E-mail: dtadreport@dti.or.th
<http://dtad.dti.or.th>

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและความรู้ทางวิชาการด้านเทคโนโลยีทางทหาร ความมั่นคง และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นไปตามพันธกิจของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)
ทั้งนี้ หากท่านมีข้อเสนอแนะหรือต้องการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สามารถติดต่อได้ที่ฝ่ายวิเคราะห์เทคโนโลยีป้องกันประเทศ